

**ДЖОРДЖО
ЩЕРБАНЕНКО**

**МОЛОДІ
БУЗУВІРИ**

Роман

Харків
«ФОЛІО»
2020

ЧАСТИНА ПЕРША

Синьйорина Матильда Крешензагі, дочка Мікеле Крешензагі й Ади Піреллі, викладала у вечірній школі Андреа і Марії Фустаньї, у мішаному класі: більшість її учнів складали хлопці з 13 до 20 років — здебільшого, діти алкоголіків і повій. Чимало з них успадкували від батьків сухоти або сифіліс і вже побували у виправних закладах. Таких би віддати на муштру якомусь відставному сержантові іноземного легіону, а не доручати тендітній, вихованій панночці з типової родини дрібних північноіталійських буржуа.

1

— Вона п'ять хвилин тому померла, — повідомила медсестра-черниця.

3

Дука Ламберті, обернувшись через плече, глянув на свого помічника, насупленого серйозного Маскаранті, і нічого не відповів.

— То ви однаково до неї підете? — поцікавилась черниця, знаючи, що поліція навідалася для допиту вчительки, а мертвих, ясна річ, допитувати вже нема як.

— Так, — ствердив Дука.

Простирадло підняли: тіло, вдягнене у старомодну сукню ляльково-жовтого кольору, вже почало клякнути; на обличчі застигла страдницька гримаса, трагічність враження посилювалась кривавим набряком під правим оком і безглуздою лисиною там, де небіжчиці видерли волосся. Торс роздувся від абияк накладеного у поспіху гіпсу, переломи ребер численні, та навряд чи хірург мав час перелічувати.

Прибув санітар, коротун з труною на колесах — інакше кажучи, з так званою каталкою, яка відрізнялася від лікарняної лише тим, що замість простирадла була застелена сірою клейонкою. Небіжчиці тут більше нема чого робити, її зараз переправлять у підвал, у холодильну камеру, де вона лежатиме в очікуванні дозволу на розтин.

Поліціант, що чергував у лікарні, знякочів козирнув до Дуки і доповів юнацьким тремтячим голосом:

— Вона померла.

Заклавши руки за спину, він витер спітнілі долоні. Схоже, хлопчина схибив з вибором професії.

— Востаннє покликала: «Директоре!» і померла, — додав він.

Дука підійшов ближче до тіла, щоб уважніше оглянути жахливі каліцтва, завдані цьому нещасному створінню двадцяти двох років, Матильді Крешензагі, дочці Мікеле Крешензагі й Ади Піреллі, що мешкала у Мілані на проспекті Італії, будинок номер 6, незаміжня, викладала різні предмети, а також основи етики, наскільки це можна уявити собі у вечірній школі Андреа і Марії Фустаньї, що неподалік Порта Венеція. Дука звернув увагу на роздроблений мізинець лівої руки, зафіксований пластиром, щоб геть не відвалився: її внутрішні органи були у такому самому стані — спотворені й розчавлені, — так що хірургові випало чимало потрудитися, про що свідчив, наприклад, велетенський клубок вати у паху, під ляльково-жовтими панталончиками, які мати небіжчиці привезла, щойно їй повідомили про те, що трапилося, а також численні пов'язки і шини, накладені на тіло, понівечене так, ніби його витягли з-під коліс потяга.

— Мати в шоці; їй ще не повідомили про смерть, — сказала черниця, що супроводжувала їх.

Бідолашна померла кілька хвилин тому, вигукнувши наостанок: «Директоре!». До війни, кажуть, багато хто помирав з вигуками: «Дуче!», або: «Надіньте на мене чорну сорочку!». А взагалі, люди частіше вмирають зі словом «мамо!» на вустах. А вона перед смертю волала до директора школи. Від самого цього сумно.

— Коли я зможу поговорити з її матір'ю? — звернувся Дука до черниці, кидаючи останній — йому хотілося вірити, що останній, — погляд на понівечене тіло.

— Я запитаю у професора, але думаю, не раніше завтрашнього вечора.

— Дякую, — кивнув Дука.

Вони з Маскаранті вийшли з лікарні і зупинилися на тротуарі, оповиті крижаним туманом, за щільною завісою якого заледве можна було розгледіти найближчий вуличний ліхтар та ще синій маячок поліційної «альфи», що чекала на них по той бік вулиці, а решту світу огорнула темно-сіра волога вата, що на додачу заглушувала, ба навіть придушувала всі звуки.

— От телепень! Знайшов де стати! — бурчав Маскаранті. — Не міг уже до входу підїхати? Тепер пхайся до нього через вулицю!

У такому тумані справді незручно перетинати вулицю, нехай навіть вона завширшки, як дамський носовичок.

— Тут одnobічний рух, — зауважив Дука.

— Ет! — з досадою відмахнувся Маскаранті. — Якби ж то, окрім поліції, хтось дотримувався правил!

У густих свинцево-сірих сувоях туману вони обережно перетнули проїжджу смугу; часом туман прорізали фари машин, що рухалися, втім, зі швидкістю не більше десяти кілометрів на годину. Вже діставшись синього маячка, Маскаранті раптом заявив:

— Знаєте, докторе, я б закропив собі горлянку.

За стільки років у поліції він усілякого надивився; але трапляються видовища, які нездатний витримати навіть поліцейний бувалець. У глибині душі Дука не міг не пристати на пропозицію: зрештою, вони наразі не мають іншого способу вгамувати свою лють.

— Так, я теж, — відгукнувся він.

Обоє рушили тротуаром до рогу, де кризь крижану пелену проглядалася підсвітлена вивіска: «Гарячі страви».

— Либонь, змерзли, докторе Ламберті? — поспівчував Маскаранті.

ЗМІСТ

Частина перша	3
Частина друга	41
Частина третя	90
Частина четверта	158
Частина п'ята	229